

SWEDISH
ENVIRONMENTAL
PROTECTION
AGENCY

YTTRANDE
2025-02-06

Ärendenummer
NV-08110-24

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Naturvårdsverket yttrande över rapporten **En konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige (LI2024/01634)**

Sammanfattning

Naturvårdsverket konstaterar att flera av förslagen är övergripande och allmänt hållna och instämmer samtidigt i förslagen. Vi vill särskilt framhålla förslaget om en samverkansplattform eftersom vi ser det som ett viktigt forum för att hantera miljörelaterade frågeställningar om drönare som kan dyka upp i framtiden.

Naturvårdsverket instämmer i utredningens konstaterande om att trafikbullerförordningen behöver kompletteras så att även drönartrafik utanför flygplatser omfattas.

Naturvårdsverket anser att begränsningar i användning av drönare bör övervägas i vissa områden för att värna friluftsliv och skydda mot oönskad påverkan.

Naturvårdsverkets ställningstagande och skäl

Naturvårdsverket ser positivt på rapportens syfte om ökad kunskap, bättre samverkan mellan aktörer och fortsatt regelutvecklingen inom området. Drönare kan ha en stor potential i samhällsnyttig och annan verksamhet men introduktion av ett nytt transportslag innebär samtidigt både utmaningar och risk för betydande omgivningspåverkan och bör därför ske med eftertanke.

Naturvårdsverket ser en stor potential i tekniken och bedömer att den ytterligare kan utvecklas på sikt. Inom tillsyn och miljöövervakning har användningen av drönare möjlighet att på flera sätt förbättra och effektivisera det arbete som bedrivs idag.

Naturvårdsverket instämmer i rapportens förslag som till stor del är övergripande och allmänt hållna. Nedan följer Naturvårdsverkets ställningstaganden om de förslag som i högre utsträckning berör Naturvårdsverkets område.

Förslaget om samverkansplattform för obemannad luftfart, avsnitt 9.1

Naturvårdsverket instämmer i Transportstyrelsens konstaterande att drönanverksamhet kommer att behöva regleras, samtidigt som utvecklingen går fort och är svårbedömd. Därmed är det svårt att förutse behoven av regleringar och det är viktigt att myndigheterna samarbetar samt noga följer utvecklingen. Naturvårdsverket ser positivt på etablering av den föreslagna samverkansplattformen som efterhand som behoven uppstår kan ta upp aktuella frågeställningar. Naturvårdsverket menar också att generella bestämmelser kring medborgarsamverkan vid drönaretableringar kan behöva utvecklas, då allmänhetens acceptans är en nyckelfråga.

Det krävs nya samarbeten och arbetssätt, avsnitt 9.2

Naturvårdsverket instämmer i förslaget om att myndigheter bör analysera sitt bidrag till att skapa en effektiv och konkurrenskraftig drönanbransch. Naturvårdsverket ser främst sin roll inom områdena natur, friluftsliv och bullerpåverkan.

Natur och friluftsliv

Naturvårdsverket anser att begränsningar i användning av drönare bör övervägas i vissa områden för att värna friluftsliv och skydda mot störande påverkan av naturen. Naturvårdsverket har uppdrag och ansvar inom friluftslivet i Sverige. Tillsammans med många andra aktörer arbetar vi för att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv.

Friluftslivets värden påverkas av möjligheterna att vistas ostört i naturområden, att uppleva tystnad och att vara fri från att iakttas, filmas och fotograferas. Det kan därför finnas anledning att överväga begränsningar i användning av drönare i skyddade naturområden såväl som andra områden av betydelse för friluftslivet.

Det finns studier som visar att fåglar och även andra djur påverkas negativt av drönare, samtidigt som användningen kan minska intrång och påverkan. Det finns en del internationella studier, men kunskapen inom det här området behöver öka.

Buller

Naturvårdsverket bedömer att tillkommande buller från luftburen trafik gör det svårare att nå miljö kvalitetsmålet God bebyggd miljö och att följa miljö kvalitetsnormen för buller. Förutom God bebyggd miljö samt Storslagen fjällmiljö nämns även buller i preciseringarna av ytterligare tre miljö kvalitetsmål: Levande sjöar, Hav i balans samt Myllrande våtmarker. Idag är kunskapen bristfällig inom flera delar, däribland om framtida bulleremissioner baserat på modeller av relevanta farkoster, trafikscenarion och trafiksammanställning.

I bebyggd miljö finns risk för bullerstörning vid alla tider på dygnet, men särskilt nattetid. Det är ett nytt transportslag och därmed en ny bullerkälla och vilka ljudnivåer som kan accepteras varierar beroende på sammanhang. Det etablerade riktvärdet för maximalnivåer (70 dBA) som idag tillämpas för motsvarande källor är en lämplig utgångspunkt.

Det finns idag en förordning om trafikbuller vid bostäder som även inbegriper buller från flygplatser. Naturvårdsverket instämmer i utredningens konstaterande om att det sannolikt blir aktuellt att i framtiden komplettera trafikbullerförordningen så att även drönartrafik utanför flygplatser omfattas. Eftersom drönare trafikerar betydligt närmare människor än annan flygtrafik och utgör en ny bullerkälla i samhället, menar Naturvårdsverket att en annan

utformning och tillämpning av riktvärden för buller kan komma att behöva utvecklas. Även vägledning till kommunerna i deras tillsyn enligt miljöbalken kommer behöva tas fram.

Vi bedömer att även ljudmiljön i natur- och rekreationsområden och andra så kallade ”tysta miljöer” kan påverkas negativt. Det riktvärde som finns för flygtrafikbuller i rekreationsområden är inte tillämpligt på drönare, det kommer bli nödvändigt att tillämpa andra riktvärden och förhållningssätt. För att värna friluftsliv och skydda mot påverkan anser Naturvårdsverket att begränsningar i användning bör övervägas i vissa områden.

Vertikalflygplatser, avsnitt 9.9

Naturvårdsverket anser att begränsningen i antalet rörelser med drönare som i framtiden bör gälla, inklusive storleksgränser och viktgränser, behöver utredas. Lokalisering av start- och landningsplatser är en viktig fråga och den som har störst betydelse för omgivningspåverkan. Kommunen har tillsynsansvar enligt miljöbalken och enligt dagens bestämmelser är det anmälningsplikt för drönare (motordrivna flygfartyg) som opererar på flygplatser med en instrumentbana kortare än 1200 meter och med mer än 500 flygrörelser per år. Det innebär att det idag är oreglerat att använda drönare med färre än 500 flygrörelser per år samt vid användning utanför flygplats vid till exempel en parkeringsplats eller annan öppen yta.

Behov av förändrade och förenklade regler, avsnitt 9.12

Naturvårdsverket instämmer i Transportstyrelsens uppfattning att ändringar i miljöprövningsförordningen för att underlätta användningen av drönare behöver utredas.

Om drönare i nationalparker, avsnitt 9.12

Naturvårdsverket anser att det finns motiv för att reglera luftrummet med föreskrifter för skyddade områden, främst naturreservat och nationalparker. Miljöbalkens bestämmelser motsäger inte heller detta. Dock bedömer Naturvårdsverket, med beaktande av Transportstyrelsens ställningstagande, att restriktionsområden för luftfart och UAS-zoner med inskränkningar för drönare är den mest ändamålsenliga vägen att gå för att reglera luftrummet i skyddade områden.

Beslut om detta yttrande har fattats av vikarierande generaldirektören Maria Ohlman efter föredragning av tillförordnade avdelningschefen Johan Bogren.

Vid den slutliga handläggningen har i övrigt deltagit enhetschefen Kerstin Åstrand, juristerna Viktor Mäkitalo och Emil Ekström, handläggarna Mats V Kullberg, Magnus Lindqvist och Erik Stigell.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Maria Ohlman

Johan Bogren

Kopia till:
li.transport.remissvar@regeringskansliet.se
kn.registrator@regeringskansliet.se